

**Előterjesztés a Képviselő-testület részére
Gion Nándor író, újságíró részére emléktábla állításáról**

I. Tartalmi összefoglaló

Győri László megkereste a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzatot (a továbbiakban: Önkormányzat), hogy állítsunk emléktáblát Gion Nándor vajdasági magyar író, újságíró, forgatókönyvíró, tanár részére, aki 1994-től haláláig lakott kerületünkben, a Körösi Csoma sétány 3. szám alatt. Gion Nándor életrajza az előterjesztés 2. melléklete. Az emléktábla állításához szükséges a társasház beleegyező nyilatkozata. A társasház közös képviselőjét írásban megkerestük, a társasház beleegyező nyilatkozatának beszerzése folyamatban van.

Az emléktábla elkészítéséhez három ajánlatot kértünk be kerületi sírkőkészítőktől, melyek az előterjesztés 3. mellékletében találhatók.

Javasolom, hogy gránittáblát állítsunk, és a beérkezett ajánlatok alapján az Auer-Kő Kft-t bízuk meg a tábla elkészítésével úgy, hogy azt ünnepélyes keretek között, Gion Nándor még élő rokonaival történt egyeztetést követően leleplezhessük.

Az emléktábla szövege a következő:

Ebben a házban élt és alkotott 1994-től haláláig Gion Nándor (1941-2002) író, újságíró, forgatókönyvíró, tanár, színházigazgató, az Újvidéki Rádió magyar főszerkesztője. Állította: Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat 2013.

II. Hatásvizsgálat

Gion Nándor, az iparos családból származó, ipari iskolát végző vajdasági magyar fiatal 1963-ban szerzett diplomát az újvidéki egyetem magyar nyelv és irodalom szakán. Tanított, elnöke volt a Vajdasági Íróegyesületnek, majd igazgatta az Újvidéki Színházat. Élete során többször nyilatkozta, hogy magát magyar, magyarországi írónak vallja. Az 1994-es áttelepülés után több, korábbi művét újra kiadta, és újakat is alkotott: elbeszéléseket, filmeket, forgatókönyveket, újabb regényeket publikált. Betegsége okán 2002 augusztusának végén a szegedi Újklínikára szállították, ahol 2002. augusztus 27-én elhunyt. A budapesti Farkasréti Temetőben helyezték örök nyugalomra.

Gion Nándor vajdasági magyar író sokrétű tevékenysége, munkássága példaértékű a mai nemzedék számára. Fontosnak tartom, hogy azon személyiségek számára, akik kerületünkben éltek, dolgoztak, kimagasló, példaértékű tevékenységet végeztek, emléket állítsunk. Az emléktábla állításával felhívjuk az itt élők figyelmét arra, hogy kerületünk kiemelkedő gondolkodókkal, alkotókkal büszkélkedhet, akik Kőbánya hírnevét öregbítik. A figyelem elődökre való irányítása, munkásságuk bemutatása útmutatás a jövő felé, mely erősíti a lokálpatriotizmust, a kerülethez való kötődést.

III. A végrehajtás feltételei

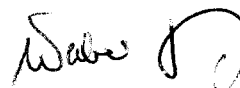
Az emléktábla állítására kizárólag abban az esetben van mód, ha a társasház beleegyező nyilatkozata rendelkezésre áll, így a tábla elkészítését, felszerelését csak abban az esetben rendeljük

meg, ha a beleegyező nyilatkozat megérkezett. A tábla elkészítésének, felszerelésének költségét a polgármesteri tartalékkeretéből javaslom fedezni.

IV. Döntési javaslat

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete meghozza az előterjesztés 1. melléklete szerinti határozatot.

Budapest, 2013. március 5.

Weeber Tibor

Törvényességi szempontból ellenjegyzem:

Dr. Szabó Krisztián
jegyző

1. melléklet az előterjesztéshez

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete

.../2013. (..) határozata

Gion Nándor író, újságíró részére emléktábla állításáról

1. Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete emléktáblát állít Gion Nándor író, újságíró részére a Budapest X. Körösi Csoma sétány 3. szám alatt, melynek költségét a polgármester általános tartalékkerete terhére biztosítja.
2. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert a szükséges intézkedés megtételére.

Határidő:

azonnal

Feladatkörében érintett:

a humán szakterületért felelős alpolgármester

a Humán Iroda Oktatási, Kulturális és Civil Csoport vezetője

http://hu.wikipedia.org/wiki/Gion_N%C3%A1ndor :

Gion Nándor

A Wikipédiából, a szabad enciklopédiából

Gion Nándor (Szenttamás, 1941. február 1. – Szeged, 2002. augusztus 27.) vajdasági magyar író, újságíró, forgatókönyvíró, tanár; az újvidéki rádió magyar főszerkesztője.

Élete

Iparos családból származott. Szabadkán ipari iskolába járt, majd 1963-ban az újvidéki egyetem magyar nyelv és irodalom szakán szerzett diplomát. Egyetemi éve alatt az újvidéki magyar rádió ösztöndíjasa volt. Már ekkor megjelentek szépirodalmi alkotásai és írt tudósításokat, recenziókat, kritikákat – tagja lett az Új Symposion nemzedékének.

Végzése után nem ment tanítani, 1963-1983 között újvidéki magyar rádió munkatársaként dolgozott s gyakorlott tollforgatóvá vált. 1963-64-ben katonai szolgálatát töltötte Stipen (Macedóniában). A katonaság után vette feleségül egyetemista társát, Hegedűs-Budánovics Idát, aki 1967-ben - Gábor fiuk születése után néhány héttel - egy tragikus balesetben meghalt. Az anya nélkül maradt kisfiút Gion Nándor szüleire bízta, hogy ők neveljék fel a gyermeket.

Első sikerét a az 1968-ban megjelenő Kétéltűek a barlangban című regényével érte el, majd a Testvérem, Joáb 1969-es regényével szintén a Forum Kiadó első díját kapta meg. Tehetsége és párttagsága is közrejátszott abban, hogy 1969-től az Új Symposion szerkesztőségének tagja lett, de sikerült kimaradnia a szerkesztőség későbbi koncepciój jellegű felszámolásából.

1970-ben jelent meg az Engem nem úgy hívnak című ifjúsági regénye, 1972-ben pedig a Postarablók című műve, majd 1973-ban pedig a Híd-díjas Virágos Katona című regénye. 1977-ben olyan nagy sikert aratott A kárókatonák még nem jöttek vissza című gyerekregénye, hogy kötelező olvasmány lett az iskolákban (1983-ban film készült belőle), 1982-ben megjelent a mű folytatása, a Sortűz egy fekete bivalyért, amelyet szintén megfilmesítettek 1984-ben.

1979-1982 között a Vajdasági Íróegyesület elnöke, 1983-1985 között az Újvidéki Színház igazgatója volt. 1985-től az újvidéki rádió újságírója, szerkesztője, főszerkesztője. Munkásságára Magyarországon is felfigyelnek: 1987-ben Déry Tibor-díjat, 1988-ban József Attila-díjat kapott.

Jugoszlávia felbomlása idején a rábízott emberek védelme érdekében az utolsó pillanatig kitarított munkahelyén és a pártban, ezért romolhatott meg a kapcsolata egyes jugoszláviai és a magyarországi írókkal. 1993 szeptemberében áttelepült Magyarországra családjával együtt. Nem sokkal később Varga Lajos Márton készített vele egy interjút, amely november 6-án jelent meg a Népszabadságban, s amelyben Gion úgy nyilatkozott, hogy be szeretne lépni a szabadkőművesek közé. A beszélgetésnek ugyan nem a szabadkőművesség volt a témája, de a meglepődött interjúkészítő mégis ezt emelte ki: a "Szabadkőműves szeretnék lenni" címet adta az írásnak. (A nyilvános jelentkezés sikeres lett, az író 1994. januárjában felvették a Deák Ferenc, a Testvériséghez szabadkőműves páholyba.)

1994-ben megjelent az Izsakhár című regénye (2001-ben A Szivárvány harcosa címen film készült belőle). 1996-ban adta ki a Mint a felszabadítók című kötetét, az Izsakhár folytatását. 1997-ben jelent meg a családtörténeti munka harmadik része: Ez a nap a mienk, majd 2002-ben a Forrás folyóiratban folytatásokban az Aranyat talált – a regénysorozat negyedik része. A regénytetrológia a Latroknak is játszott közös címet kapta.

Gion Nándor több komoly betegséggel is küzdött - 2002 augusztusában szállították be a szegedi Újklínikára, ahol másnapra meghalt. 2002. szeptember 12-én temették el a budapesti Farkasréti temetőben.

Életművének és személyiségének emlékét a határon túli fiatal alkotókat jutalmazó Gion-ösztöndíj őrzi. A Noran Kiadó vállalta Gion Nándor életművének megjelentetését, köztük a Magyarországon elérhetetlen szövegek kiadását. Szülőhelyén, Szenttamáson megkezdődött az író kultuszának kialakítása, amelynek központja a 2010-ben megnyílt Gion Emlékház.

Művészete

Az 1960-as évek elején nagy változás történt a vajdasági magyar irodalomban: Egységesen lépett fel egy viszonylag nagy létszámú fiatal nemzedék, amelyik semmiféle közösséget nem vállalt a korábbi, e nemzedék által provinciálisnak tartott vajdasági magyar irodalommal. Ez az úgynevezett Symposion nemzedék a Képes Ifjúság című lap irodalmi mellékletében jelentkezett, majd 1964-ben a Kontrapunkt című antológiában és ugyanekkor létrehozott folyóiratában, az Új Symposionban mutatkozott be.

A fiatalok később valamelyest „klasszicizálódtak”, de az új eszmék és irányzatok iránti nyitottságukat később is megőrizték. Ennek a nemzedéknek – Tolnai Ottóval együtt – kiemelkedő képviselője volt Gion Nándor. Ő is neoavantgárd kísérletekkel kezdte pályáját, laza időkezelésű, szabad asszociációkban bővelkedő lázadó könyvvel kezdte pályáját, de már az 1960-as évek végén kialakította sajátos, elevenen, fordulatosan mesélő elbeszélői módszerét és stílusát. Művei ettől kezdve legtöbbször szülőföldjén, Szenttamáson és környékén játszódnak. Szemléletükre pedig az eleven meséléssel, visszatérő hősökkel, a képtelen és a természetes dolgok, események keverésével létrehozott „dúsított realizmus” jellemző.

A ciklikus történetekben gondolkodó szerző írásainak nagy részében kérdéses, hogy regénynek vagy novellagyűjteménynek tekinthetők-e, ugyanis ismétlődő figurák, helyszínek adják a kötőanyagot munkáihoz. Magyarországi alkotásaiban Hrabalra emlékeztetve megnőtt az anekdota szerepe.

Az életmű domináns része a jugoszláviai és magyarországi rendszerváltások tükre, amely ezért hiánypótlónak tekinthető. Gion Nándornak az aktualitásokon túlnövő és írásainak fennmaradását garantáló tulajdonsága varázslatos elbeszélő művészete.

Művei

- Kétéltűek a barlangban (regény, 1968)
- Testvérem, Joáb (regény, 1969)
- Engem nem úgy hívnak (ifjúsági regény, 1970)
- Ezen az oldalon (novellák, 1971)
- Postarablók (regény, 1972)
- Virágos katona (regény, 1973)
- Olyan, mintha nyár volna (elbeszélések, 1974)
- Latroknak is játszott (regény, 1976)
- A kárókatona még nem jött vissza (ifjúsági regény, 1977)
- Sortűz egy fekete bivalyért (ifjúsági regény, 1982)
- Az angyali vigasság (elbeszélések, 1985)
- Börtönről álmodom mostanában (regény, 1990)
- Izsakhár (regény, 1994)
- Mint a felszabadítók (elbeszélések, 1996)
- A vád (filmforgatókönyv, 1996)
- Sorsfordítók – 23 orvos legszebb történetei (1996)
- Ez a nap a miénk (regény, 1997)
- Jéghegyen, szalmakalapban (válogatott novellák, 1998)
- Rózsaméz
- Aranyat talált (regény, 2002)
- Mit jelent a tök alsó? Novellák a hagyatékból (2004)

A Gion-műveknek eddig tizenkét nyelven huszonnyolc átültetése keletkezett, ezek közül tizenegy teljes kötetnek, a többi egy-egy novellájának és a vele készített interjúnak a fordítása. Az Újvidéki Rádió magyar és szerb nyelvű dráma-szerkesztősége és a Magyar Rádió közel félszáz hangjátékot rendezett az író műveiből.

Díjai

- Híd Irodalmi Díj (1973)
- Neven-díj (1984)
- Az Év Könyve Jutalom (1991, 1994)
- A Soros Alapítvány Életmű díja (1994)
- Az MTI-PRESS tárcanovella-pályázatának I. díja (1996)

Gion Nándor élete és pályája

Árpás Károly

A Gion család történetéhez

Sajnos szegedi laikusként nagy nehézségekkel küzdök. Legelőször is hihetetlenül sok a hiányos adat. Igaz, Gion Nándor meglehetősen sok naplójegyzetet hagyott hátra; különböző interjúiban vallott is magától (emellett szépirodalmi alkotásaiban is sokat szólt a családjáról) – ám sajnos nem tudok hozzájutni az OSZK-ában őrzött nyolc cipősdoboznyi hagyatékhoz.

A szerző családjáról hihetetlen keveset lehet tudni; legnagyobb segítőm a szegedi főiskolai tanár, Gion János volt, aki az ún. „nagy-Gionok” családfájával ismertetett meg⁹. A még élő Gion-hozzá tartozók viszont hallgatnak. 2001 óta, mióta Gionnal foglalkozom sem az öccse, Márton (és családja), sem második felesége Juba/Gion Eszter, sem Gábor fia, sem Katalin lánya nem ad információt, pedig nem holmi bulvárcélokra kértem tőlük. Egyedüli segítségem a szenttamásiak kultusztisztelete; ennek központja a szenttamási Gion Nándor Emlékház. Nagyon köszönöm az „adatgazda”: Horváth Futó Hargita¹⁰ és Németh Dezső segítségét. Nélkülük ennyit sem gyűjthettem volna össze.

Ha valamikor elegendő adatbázis áll a rendelkezésemre, akkor a család történetét először bele kell illesztenem Szenttamás, majd Jugoszlávia és Magyarország történetébe. Megjegyzem, hogy az ősről szinte elégséges adatot olvashatunk A LATROKNAK IS JÁTSZOTT tetralógiában¹¹.

A gyermekkor (1941-1955)

Mind ismeretes, Gion Nándor 1941.02.01-jén született. Édesapja, Gion Mátyás¹², nem vélte életképesnek, de édesanyja, Gallai Teréz¹³, megmentette az életét. A megmaradó csecsemőt 9-én keresztelték Ferdinánd névre, az édesapa 10-én jegyeztette be a helyi anyakönyvi hivatalban¹⁴.

A második világháború alatt kétszer is veszélyben volt: egyszer egy elfertőződött oltástól a szegedi klinikán hozták vissza az életbe (nehezen is mozgatta a kezét), 1944-ben pedig ráomlott a lövészárkok a helyi harcokban.

A fiú a jövő reménysége volt a Gallai, Gion és Krebs családban; a háború utáni évek zavaros időszakát (erről olvashatunk az Aranyat talált című regényében) szerencsésen vészelte át. 1947.02.02/3-án megszületett öccse, Márton.

Gion Nándor 1947 őszétől a szenttamási Arany János Általános Iskola tanulója lett. Általános iskolás éveiről az Emlékház és a visszaemlékező lakosok adataiból tudunk. Például 1950-51: 4. osztályban Birényi Borbála tanítónő volt az osztályfőnöke.

Lehetséges, hogy a negyedik vagy az ötödik nyarához kapcsolódik az Ezen az oldalon című regénye. Ötödikben (1951-52.) Aladics János magyartanára büszkén mutogatta. barátságról írt fogalmazását. Hatodikban (1952-53.) tanárai voltak: Rihter Irén, Beretkáné Gálik Jolánka, Faragó Gizella, Tözsér Ferenc igazgató, Ádám Erika, Aladics János.

A hatodikat követő nyáron játszódik A kárókatónak még nem jöttek vissza és az Izidor. Hetedik őszén a Sortűz egy fekete bivalyért, telén Az angyali vigasság, tavaszán a Zongora egy fehér kastélyban. Hetedik-nyolcadikban Labányi Faragó Gizella volt az osztályfőnöke. Úgy vélem, hogy a nyolcadikos évhez, illetve az előző és következő nyárhoz kötődik a Postarablók című regénye¹⁵, illetve az OLYAN, MINTHA NYÁR VOLNA novelláskötetének tanyagontáshoz kapcsolatos történetei.

Részletesebb adatok csak a Gion-vallomásokban olvashatók (majdnem belefojtották a vízbe; verekedések, focizások, bandasztorik).

A kamaszkor (1955-1959)

Gion Nándor a sikeres ún. kísérettségi vizsga után családi javaslatra úgy döntött, hogy tanoncnak áll (a vele egy napon született szenttamási Végel László, a későbbi író, gimnazista lett).

Először egy kereskedőnél lett inas, majd egy Romoda nevű kerékpárműszerésznél¹⁶. Ugyanekkor végezte el a szenttamási Vegyes Típusú Ipariskola III. osztályát fémipari mechanikus szakon (az általános iskola 7-8. osztályt elismerték első két évnek). Ennek az időszaknak az élményvilágot dolgozza fel az Engem nem úgy hívnak című regénye (ebből következtette Elek Tibor, hogy autószerelőnek tanult).

1956-ban mestere és tanárai ajánlására, illetve tanulmányai eredményeit beszámítva felvették a Szabadkai Fémipari Középiskola második osztályába (géplakatos szakmunkás bizonyítványt szerez majd itt). Másod- és harmadéves korára tehetőek az irodalmi kezdeményei, amelyek az Emlékházban találhatók.

Az internátusban lakó fiú az új közösségeiben is kezdeményező szerepet töltött be, s közéleti aktivitása révén 1958-ban felvették a Jugoszláv Kommunista Szövetségébe. (A család ugyan nem örült ennek a lépésnek

[vallásosak voltak; az apa magyar honvédként alig úszta meg az 1944-45-ös tisztogatásokat], de a fiatal Gion nem az ideológia miatt lépett be, hanem mert világos lett számára, hogy a szocialista Jugoszláviában csak így lehet esélye kiteljesítenie önmagát.)

Hogy milyen volt ez a kamaszkori világ, arról hitelesen és elképzeltetően ír a Kétéltűek a barlangban című regényében (nemcsak a középiskola utolsó éveiről, hanem az azt követő évekről is). Ifjúsági regényeiről több elemzést is készítettem¹⁷.

A pályára állás (1959-1967)

A család nem bánta, Gion szeretett volna továbbtanulni; 1959 nyarán sikertelenül felvételizett Belgrádon a gépészmérnökin (49 pontot ért el, 50 volt a határ).

Hazafelé tartva, az újvidéki állomáson találkozott Aladics János volt magyartanárával (ekkor már újságíró volt), s a tanácsára jelentkezett a Sinkó Ervin vezetésével ekkor meginduló magyar szakra. 1959-63 között végezte el a magyar szakot az újvidéki egyetemen (közben az újvidéki magyar rádió ösztöndíjasa is volt).

Az egyetemi közösségi életéről az Emlékház képei vallanak. Gyaníthatóan szerepe volt Gionnak az egyetemi pártéletben is; de inkább a hallgatók között, mint az oktatók pártszervezetében. Az egyetemi oktatás minőségéről Sinkó Ervin, illetve a későbbi Bori Imre tanulmányai vallanak.

Az újvidéki egyetemisták közül megemlítem Matijevics Lajos, Gerold László, Utasi Csaba, Csáky S. Piroska, Bosnyák István, Laták András, Dóró Sándor, Fehér Ferenc, Hegedüs-Budánovics Ida (Gion Nándor első felesége), Bányai János, Végel László és Tolnai Ottó nevét.

Gion ebben az időben már figyelmet felkeltő irodalmi munkássággal jelentkezett. Álnéven és saját nevén jegyzett szépirodalmi alkotásai a kor allegorikus igényeinek feleltek meg; írt tudósításokat, recenziókat, kritikákat – tagja lett az Új Szimpozion nemzedékének.

A diploma megszerzése után nem ment tanítani; 1963-tól 1983-ig az újvidéki magyar rádió munkatársa lett. Rádiós riporterként, újságíróként gyakorlott tollforgatóvá vált¹⁸.

Miután 1963-64-ben letöltötte katonai szolgálatát Stipen (Macedóniában), megházasodott. Feleségül vette volt egyetemista társát, Hegedüs-Budánovics Idát¹⁹.

1967-ben Gábor fia születése után néhány héttel egy tragikus balesetben elveszítette feleségét. A „nagy-Gionok” felajánlották az örökbe fogadást, ám az író úgy döntött, hogy inkább szülei neveljék fel a gyermeket.

A sikeres író (1967-1984)

Mint említettem, Gion kezdetben allegorikus antik történeteket írt; ezekkel nevet szerzett.

Az első sikert az 1968-ban megjelenő Kétéltűek a barlangban című regényével érte el (a Forum Kiadó első díja). A mű részletező elemzésével nem foglalkozom. Az egyetemista és az azt követő évek alberti világáról az OLYAN, MINTHA NYÁR VOLNA novelláiban olvashatunk.

A megkezdett út folytatódott: a Testvérem, Joáb 1969-es regénye szintén a Forum Kiadó első díját kapta. (E művet sem elemzem itt; csak annyit jegyeznek meg, hogy a hatvanas évek korrumpt kisvárosi világát ábrázolja.) Nagyjából ebben az időben döntött arról, hogy írói tehetségét szűkebb és tágabb közössége, a szenttamásiak és a jugoszláviai magyar kisebbség bemutatásának szenteli.

Valószínű, hogy tehetsége és párttagsága is közrejátszott abban, hogy 1969-től az Új Szimposion szerkesztőségének tagja is lett. (Ám sikerült kimaradni a szerkesztőség felszámolásának koncepciós pereiből!)

Az újságírói munka nem terhelte annyira, hogy 1970-ben ne jelentethesse meg az Engem nem úgy hívnak című ifjúsági regényét.

A kulturális közösségi élet sikereinek egyik eredményeként 1970 ősztől 1971 februárjáig magyarországi ösztöndíjas volt. Ennek élményeit írta meg a könyvként eddig meg nem jelentetett, de az Új Szimposionban közölt naplóban: Véres patkányirtás idomított görényekkel. Viszont 1971-ben megjelenhetett az Ezen az oldalon című „novella-regénye”.

1972-ben született Katalin lánya. Sikeres évek jöttek: ugyanebben az évben megjelent a Postarablók című műve, 1973-ban pedig a Híd-díjas Virágos Katona című regénye. Ugyanebben az esztendőben köthetett házasságot Juba Eszterrel.

1974-ben adta közre az OLYAN, MINTHA NYÁR VOLNA novelláskötetét, amelyben későbbi regényeinek alakjai is feltűntek (pl. Burai J.). 1976-ban kiadták a történelmi regénysorozat második kötetét, a Rózsamézt.

1977-ben sikeres volt A kárókatonák még nem jöttek vissza gyerekregegye (1983: film is készült belőle), amelyért Neven-díjban részesült. 1979-82 között a Vajdasági Íróegyesület elnöke volt. 1982-ben megjelent a kötelező olvasmánnyá váló mű folytatása, a Sortűz egy fekete bivalyért, ifjúsági regény (1984: film is); 1984-ben ezért is Neven-díjat kapott.

A kísérletező író (1984-1992)

A sok kulturális közéleti elfoglaltság csökkentette Gion írói aktivitását.

Ugyanakkor új tevékenységi területek nyíltak meg előtte. 1983-93 között az Újvidéki Magyar Színház igazgatója volt (az Izsakhár történeteinek egy része ide kapcsolódik). Írt ugyan drámát is, de ezt nem mutatta be.

1985-93 között pedig az újvidéki magyar rádió főszerkesztőjeként is tevékenykedett. (Az 1980-as évek elejének világa a Börtönről álmodom mostanában című regényében jelenik meg.)

A ciklikus történetekben gondolkodó szerző 1985-ben írta meg Az angyali vigasságot, mellyel kiváltotta a kritikusok és az irodalomtörténészek vitáját. Az volt a kérdés, hogy regénynek vagy novellagyűjteménynek tekinthető-e.

Munkásságára immár Magyarországon is felfigyelnek: 1987-ben Déry Tibor-díjat, 1988-ban József Attila-díjat kapott.

Gion közben új műnemekkel kísérletezik: 1989-ben a Zsúri Díját kapta a Televíziós Gyermekműsorok és Gyermekfilmek VIII. községi Szemléjén (a Keresünk egy jobb hajót című film forgatókönyvéért). Az 1990-ben megjelent regényében (Börtönről álmodom mostanában) a költő Gion is bemutatkozott – ezért a művéért 1991-ben az Év Könyve jutalomban részesült.

Hogy Gion hogyan élt és cselekedett Jugoszlávia felbomlása idején, arról vallomásaiból olvashatunk. Mindkét gyermeke Magyarországon tanult, öccse pedig 1992-ben családjával Túrkevére költözött.

Valószínű, hogy azért romolhatott meg a kapcsolata a jugoszláviai és a magyarországi szerzőkkel, mert a rábízott emberek védelme érdekében az utolsó pillanatig kitartott munkahelyén és a pártban. (Naplójából, interjúból tudjuk, hogy akár nagyapjának, Rojtos Gallai Istvánnak útjából, előle is elhajlottak az ágak.) Ennek az időszaknak az élményeiről az Izsakhár és a Mint a felszabadítók című regényében olvashatunk.

Új körülmények: Gion Magyarországon (1993-2002)

Még ma sem tudjuk, hogy miért; 1993 szeptemberében úgy döntött, hogy áttelepül Magyarországra. A háború befejeztével már nem volt erre tragikus ok; ettől függetlenül mégis kapott az Oktatási és Művelődési Minisztérium Thököly úti vendégházában szállást²⁰.

A feleség visszaemlékezéséből tudjuk, hogy a garzonlakási körülményekből szeretett volna kitörni. Az új közösségkeresés emléke az 1993-as őszi Népszabadság-interjú; ebben nyilatkozott, hogy szeretne szabadkőműves lenni. 1994.01.13-án be is választották, e hó 27-én pedig felvették a budapesti páholyba.

Gion Nándor tovább folytatta a ciklikus építkezést; Hrabalra emlékeztetve alkotásaiban nőtt az anekdota szerepe. 1994-ben megjelent az Izsakhár (2001: A Szivárvány harcosa címen film is készült belőle). Megkapta érte az Év Könyve jutalmat, majd a Soros Életműdíjat. Ebből az összegből (meg a megtakarításokból) Kőbányán lakást tudtak vásárolni – immár budapesti lakos lett. Ebben az időben készült a Sára Sándor rendezte 1996-os filmnek (A vád) forgatókönyve.

1996-ban kiadták a Mint a felszabadítók című kötetét, az Izsakhár folytatását. Novelláért ebben az évben az MTI-PRESS novellapályázatának első díjában részesült; lassan elfogadott alkotói személyiséggé vált.

1997-ben végre megjelent a családtörténeti munka harmadik része: Ez a nap a mienk. Regényéért 1997-ben Márai-díjat kapott. Miközben a Kelet című folyóirat szerkesztője lett, 1998-ban megjelent a JÉGHEGYEN, SZALMAKALAPBAN című válogatott novelláskötete. Domokos Mátyás, az Osiris Kiadó kötettszerkesztője jól megkavarta a korábbi ciklikus koncepciót.

A pesti évek, a magyar rendszerváltás világát a MIT JELENT A TÖK ALSÓ? és a MŰFOGSOR AZ ÉGBŐL című novellásköteteinek munkáiból ismerhetjük meg. Ezekben a novellákban is felismerhető a szerzői ciklikus szerkesztés szándéka, ám sem Valcsicsák Dóra, sem Gerold László szerkesztők nem érvényesítették (helyette saját elgondolást valósítottak meg).

Feleségének visszaemlékezése szerint 2000-ben leszakadt a szabadkőművesektől. Ebben az évben megkapta a Magyar Köztársaság Babérkoszorúja kitüntetését (sajnos a Kossuth-díjat nem). Rövid történeteit 2001-ben Kortárs-díjjal ismerték el.

2002-ben a Füzi László szerkesztette Forrásban megjelent folytatásokban az Aranyat talált – a családtörténeti regénysorozat negyedik része. (Rojtos Gallai István utolsó éveiről keveset tudunk; valamikor az ötvenes évek végén halt meg. Felesége, Krebs Teréz még megszólalt a nyolcvanas évek életút-interjújában.)

A pálya vége (2002)

Gion Nándor betegségeiről barátain kívül felesége és orvosnak tanult leánya, Katalin tudna vallani. Valószínűleg komoly oka volt annak, hogy írói pályáját nem tudta kifutni.

2002.08.26-án beszállították a szegedi Újklínikára, ahol 27-én, hajnalban elhunyt. 2002.09.12-én, Budapesten a Farkasréti temetőben temették el.

Gion után

Életművének és személyiségének emlékét őrzi a Gion-ösztöndíj, amelyben a határon túli fiatal alkotókat részesítik.

Özvegye megállapodást kötött a Noran Kiadóval – ők intézik az életműkiadást. Az első kötet még sok hiányossággal és tévedéssel indult (MIT JELENT A TÖK ALSÓ?); utána Füzi László szerkesztésével, és szakértő szöveggondozók segítségével már példászerű pontossággal folyik a Magyarországon elérhetetlen szövegek kiadása²¹.

Közben 2002-től Szenttamáson megkezdődött a Gion-kultusz kialakulása²². Ennek egyik központja lett a 2010.08.14-én megnyílt Gion Emlékház. Reméljük, hogy egyszer társaság is alakul hozzá!

A Gion-életmű irányított recepciója – cikkek, bibliográfia, monográfiák – a halála után indult meg. Bízunk abban, hogy Gion aktualitása túléli a szerzőt. Ennek egyik kiváltója a József Attila-i örökség lehet: „Rendezni végre közös dolgainkat...” A másik ok, hogy az életmű domináns része a rendszerváltások (jugoszláv, magyar) tükre. Napjainkban még mindig hiányzanak az ehhez kapcsolódó művek. A harmadik ok pedig, hogy Gion Mikszáth óta a harmadik varázslatos elbeszélő!

Az emléktábla elkészítésére beérkezett árajánlatok:

- Péter Sándor
- Radics Team Bt.
- Auer-Kő Kft.

bp. &oldal, összesen: 1

Xo - 532 / 2013

Hanzik Ágnes

Feladó: "Sándor Péter" <petersandor74@gmail.com>

Dátum: 2013. március 8. 15:03

Címzett: "Hanzik Ágnes" <hanzik@kobanya.hu>

Tárgy: Re: Fw: árajánlat kérése

Üdvözlöm kedves Hanzik Ágnes

Eszt az emléktábla költség kb az alábbiak szerint kell elképzelni : 300ft/karakter
kb 10000ft egy ekkora

íráslap

kb 5-10000ftaz elhelyezés

Tisztelettel Péter Sándor.

2013. március 7. 13:45 Hanzik Ágnes írta, <hanzik@kobanya.hu>:

PÉTER SÁNDOR ÚR részére

Tisztelt Péter Úr!

Kérem szíveskedjék részemre árajánlatot küldeni emléktábla készítésre, a következők szerint:

Gion Nándor író, újságíró a Körösi Csoma sétány 3. szám alatt élt haláláig, és ezen ház falán kellene elhelyezni a táblát. Viszonylag kevés a hely, így kb. 60 cm széles lehet a tábla. Csatoltam a várható szöveget, melyben apróbb módosítás még előfordulhat.

Kérem az ajánlatot részemre szíveskedjék úgy megküldeni, hogy az tartalmazza a tábla elkészítését, vésését, szerelését. Szeretnénk koszorú akasztót is a tábla alá.

Amiben kérem a segítségét, javaslatát::

- a márványtábla színe, ugyanis a ház fala sárga, az aljzata sötétszürke, a kapu barna,

- méret: a szöveget csatoltam, és max 60-65 cm széles lehet a tábla. A szövegben nagyobb betűkkel kellene vésni Gion Nándor nevét és az évszámot, és sokkal kisebb a Táblát állította/Állította.... szöveget.

Bármikor szívesen állok a rendelkezésére, ha a helyszínt meg kívánja tekinteni, csak kérnék egy előzetes időpont egyeztetést. Amennyiben többféle márványra is tud javaslatot tenni, kérem azt is szíveskedjék jelezni.

Próbáltam telefonon elérni az e-mail megírása előtt, de sajnos nem sikerült.

Az emléktábla elkészítésének határidejével kapcsolatban még nem tudok időpontot mondani, az előkészítést végzem most (árajánlat kérése, társasház beleegyező nyilatkozatának megszerzése, ...), majd ezt követően a Képviselő-testület április ülésén tárgyalja a tábla felállításával, avatásával kapcsolatos napirendet. Így előre láthatólag májusban kerülne erre sor. Amennyiben még kérdése van az emléktáblával kapcsolatban, kérem keressen.

Elérhetőségeim:

433-82-27

hanzik@kobanya.hu

Előre is köszönöm szíves segítségét!

Üdvözlettel:

Hanzik Ágnes

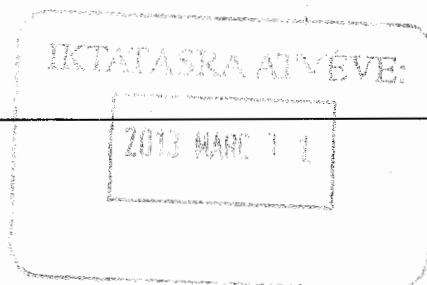
Budapest Főváros X. kerület

Kőbányai Önkormányzat

Polgármesteri Hivatal

Humán Iroda

Oktatási, Kulturális és Civil Csoport

BUDAPEST FŐVÁROS X. KERÜLET KŐBÁNYAI ÖNKORMÁNYZAT Polgármesteri Hivatal	
Iktatószám:	K/4989/3/2013/11.
2013 MARE 12.	
Előszám:	db
melléklet	
Előadó: K/4989/2/2013/11. Hanzik Á.	

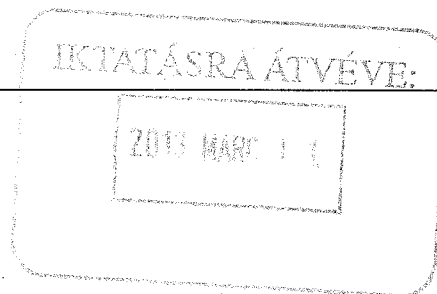
2013.03.11.

bp. &oldal, összesen: 2

Ko-486/2013

Hanzik Ágnes

Feladó: "Radics János kőfaragó" <sirkofarago@freemail.hu>
Dátum: 2013. március 7. 22:25
Címzett: "Hanzik Ágnes" <hanzik@kobanya.hu>
Tárgy: Re: Fw: árajánlat kérése

Tisztelt Hanzik Ágnes!

Árajánlat kérésére az alábbiakat válaszolom:

Mivel a tábla kültérre kerül, így a gránitot javaslom mivel időtállóbb, mint a márvány, fényét és színét megőrzi.

A fal színéhez a következő szint javaslom Multicolor gránit (vörös-barna)
Auróra gránit (barna- vörös)
Verde S.Francisco (mélyzöld)

Betűk színe arany ill. ezüstös-fehér.

Tábla mérete: kb. 65 x 50, fekvő, ill. lehet 50 x 65 álló tábla, (Ez a méret megfelelő, ahhoz, hogy a betűk olvashatóan

elférjenek rajta) Természetesen ettől a mérettől el lehet térni.

A táblát 4 db diszes csavarral szoktuk felszerelni, kb. 13-16 cm hosszú csavar szükséges ahhoz, hogy a tábla súlyát megtartsa.

A mellékelt szöveg alapján az ár a következő: 97.000,- + 26.190,- áfa = 123.190,- Ft mely az alábbiakat

tartalmazza (fenti méretű tábla, mellékelt szöveg, 4 db diszes csavar, 1 koszorú akasztó, szállítás, felszerelés)

Amennyiben árajánlatunkat megfelelőnek tartja, elküldjük a tábla tervezetét, többféle betű típussal, tudunk fényképet küldeni tavalý készült emlék tábláról: Megkeresését köszönettel:

Zádory Ferencné/Radics Team BT.

"Hanzik Ágnes" <hanzik@kobanya.hu> írta:

ZÁDORI FERENCNÉ részére

Tisztelt Asszonyom!

BUDAPEST FŐVÁROS X. KERÜLET KÖBÁNYAI ÖNKORMÁNYZAT Polgármesteri Hivatal	
Iktatószám:	6/4989/7/2013/11.
2013 MARE 13.	
Előszám:	db melléklet
Előadó:	6/4989/6/2013/11. Hanzik Á.

Telefonon történt beszélgetésünkre hivatkozva kérem szíveskedjék részemre árajánlatot küldeni emléktábla készítésre.

Gion Nándor író, újságíró a Körösi Csoma sétány 3. szám alatt élt haláláig, és ezen ház falán kellene elhelyezni a táblát. Viszonylag kevés a hely, így kb. 60 cm széles lehet a tábla. Csatoltam a várható szöveget, melyben apróbb módosítás még előfordulhat.

Kérem az ajánlatot részemre szíveskedjék úgy megküldeni, hogy az tartalmazza a tábla elkészítését, vésését, szerelését. Szeretnénk koszorú akasztót is a tábla alá.

Amiben kérem a segítségét, javaslatát:

- a márványtábla színe, ugyanis a ház fala sárga, az aljzata sötétszürke, a kapu barna,

- méret: a szöveget csatoltam, és max 60-65 cm széles lehet a tábla. A szövegben nagyobb betűkkel kellene vésni Gion Nándor nevét és az évszámot, és sokkal kisebbel a Táblát állította/Állíttatta.... szöveget.

2013.03.08.

Hanzik Ágnes

Feladó: "Radics János kőfaragó" <sirkofarago@freemail.hu>
Dátum: 2013. március 7. 22:29
Címzett: "Hanzik Ágnes" <hanzik@kobanya.hu>
Tárgy: Előző árajánlathoz kapcsolódóan

Tisztelt Hanzik Ágnes ! Előzőleg elküldött árajánlatunkból kimaradt : a betük vésése homokfuvott betük,
nem kézi vésést tartalmaz.

Köszönettel: Zádory Ferencné

bp. &oldal, összesen: 1

20-563/2013
Hanzik Ágnes

IKTATÁSRA ÁTVÉVE:

2013 MARE 21

Feladó: "Graeser Klára" <graeser@t-online.hu>
Dátum: 2013. március 19. 20:39
Címzett: <hanzik@kobanya.hu>
Másolatot kap: "'Auer-Kő Kft'" <auer-ko@t-online.hu>
Melléklet: Gion Nándor.doc
Tárgy: emléktábla
Tisztelt Hanzik Ágnes!

Megbeszéltek szerint küldöm az árajánlatot az emléktáblára.

Üdvözlettel: Kovács Péter
AUER-KŐ KFT

BUDAPEST FŐVÁROS X. KERÜLET KÖBÁNYAI ÖNKORMÁNYZAT Polgármesteri Hivatal	
Iktatószám:	2/7989/8/2013/11.
2013 MARE 21.	
Előszám:	Előadó:
2/7989/7/2013/11.	Hanzik Á

2013.03.21.

Címzett: Hanzik Ágnes részére

Tárgy: Árajánlat

Gion Nándor emléktábla

1 db világos márvány tábla 60x80x2cm vtg. méretre vágva:	16.000.-
(1 db sötét gránit 60x80x2cm vtg. méretre vágva:	20.320.-)
4 db bronz rozetta csavar:	6.000.-
emléktábla felirata 199db homokfűjt betű (300Ft):	59.700.-
emléktábla helyezése (2,5m magasságig):	12.000.-

93.700.-(nettó)

25.299.-(ÁFA)

118.999.-FT

Köszönettel:AUER-KŐ KFT

1108 Budapest Sírkert u.26.

Kovács Péter

0630-9345-696